

„Edinost“

z naja enkrat na dan, razen nedelj in
raznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na na-
očbe brez priložene naročnine se uprava
ne ozira.

Vo tobakarnah v Trstu se prodajajo po-
smezne številke po 6 stotink (3 nvc.);
zven Trsta pa po 8 stotink (4 nvc.)

Telefon št. 876.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za ve-
kratno naročilo s primernim popustom
Poslana, osmrtnice in javne zahvale do-
mači oglasi itd. se računajo po pogodbe

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu
Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upravništvo. Naročnino in oglase
je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v
ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in
sprejemanje inseratov v ulici Molin
piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Tisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Internacionalizem naših dijakov.

III.

Gg. dijaki v Pragi odklanjajo torej slabo,
to je političsko, in vsprejemajo le dobro,
to je kulturno vzajemnost. Kultura pa je
vseobčja, splošna last človeštva; kulturno vzaj-
jemnost moremo torej gojiti z vsem svetom,
brez ozira na svojo lastno narodno individu-
alnost. Čim se torej kdo navdušuje le za
tako vzajemnost, implicite odklanja — na-
cionalno idejo! Kdor se je postavil
na stališče praških dijakov, ta je napravil z
drzno potezo veliko črto preko zgodovine
zadnjih desetletij naših borb, ta je odtegnil
pravi naslov za vse te borbe naše. Tega
vendar ne bodo hoteli utajiti praški dijaki, da
je bila ravno nacionalna ideja, ki je vzdra-
mila narod naš iz mrtvila, da so vse na-
daljnje aspiracije naroda imele v tej ideji
svoj izvor, in da je bil prosvetljenim duhom,
ki so trebili pot nadaljnjemu razvoju naroda
in dajali istemu direktivo, odločilen moment:
skrb za ohranitev narodne indi-
vidualnosti! Skrb, da bomo mogli
obstati, živeti in se razvijati z vsemi atributi
lastnega slovenskega življenja.

Seveda pravi gospod zaupnik praških
visokolecov, da internacionalizem, kakor si
ga mislijo oni, ne pomenja zanikanja narod-
nosti — češ: narodi imajo mnogo skupnega,
kar morejo dosežati le s skupnimi močmi!
Nadalje pravi, da toliko narodnost kolikor
mednarodnost je le sredstvo in ne cilj. Kakor
človeku da je vsakomur v dolžnost, po svo-
jih močeh prispevati k spopolnjevanju člo-
veštva. Kjer je narodnost končni cilj, tam
da je šovinističen nacionalizem, a tak naci-
onalizem da je brez etične podlage.

Temu ne oporekamo, ker je res: šovi-
nizem je brez etične podlage. Ali sedaj naj
nam mladi gospodje odgovore, imajo-li naše
narodne aspiracije, oziroma boji, ki se bijejo
za uresničenje teh aspiracij kaj šovinističnega
na sebi?! Nimajo-li te aspiracije svojo pod-
stavo v najnaravnejem pravu?

Mladi gospodje bi hoteli, da bi tudi naš
narod sodeloval z drugimi na spopolnjevanje
človeštva. Kdo ne bi želel svojemu narodu
take častne naloge? So-li pa našemu narodu
ustvarjeni pogoji za tako sodelovanje? Ne!
In sicer zakaj ne? Zato ne, ker mu drugi
zares šovinistični narodi nočejo pripoznati
mesta v svojem kolu! In zakaj ga nočejo? Iz
zgodnj razlogov nacionalnega šovinizma! Tu
smo sedaj v zagati: ali odpovedati se svojim

aspiracijam, kar bi značilo toliko, kolikor
odpovedati se nadi, da bi kakor narod ke-
daj mogli sodelovati na spopolnjevanju člove-
štva, torej na dosežanju tistih vseobčih kul-
turnih ciljev, ki naj bi opravičili internaci-
onalizem naših dijakov, ali pa vstrajati v boju
proti narodnemu šovinizmu onih, ki nam,
kakor narodu, odrekajo pravo na takem so-
delovanju! Čim pa smo se odločili za to po-
slednje, smo že notri sredi narodnega boja.
To je morda trda resnica, ali je resnica! Za-
ključek pa je tu možen eden jedini: kdor je
pošten sin svojega naroda, kdor res želi: a)
da ohranimo svojo narodno individualnost in
da se b) kakor narod usposobimo za tek-
movanje na polju kulture, na delu za velike
splošno človeške cilje, ta se mora aktivno
udeležiti našega nacionalnega boja, pustivši
na strani vsako sentimentalnost in otreši se
vsake obzirnosti in mehkobe. Naša trdna vera
je, kakor smo jo obrazložili tu gori: narod
ki se v resnici bori za svojo ekzistenco, ne
vodi šovinistični nagoni, ampak eminentno
kulturni, ker se hoče usposobiti za kulturno delo
za tekmovalje z drugimi na polju kulture.
Tudi za narode velja: prvo je življenje, potem
filozofiranje! Kdor misli prej na daljše ve-
like cilje, nego pa na zagotovljenje življenja,
ta je začel zidati hišo pri — strehi! Pameten
človek pa ne dela tega.

Francosko-ruska zveza in Nemčija.

(Vidi: »Новое Время« št. 9019.)

Nedavno je bilo čitati cel feljton, posve-
čen misli, da bi se Nemčija pridružila fran-
cozsko-ruski zvezi, in o blagih rezultatih, ki bi
izhajali iz take politične kombinacije.

Zveza med Francijo in Nemčijo — je-li
to nemogoče? Ali se Nemčija ne more isto-
tako pošteno pridružiti k francoski ruski
zvezi, kakor se je ta zveza pošteno zasnova-
la? Avtor omenjenega feljtona, ki je sprožil to
vprašanje in imenuje samega sebe le slučaj-
nega politika, odgovarja, da je podobna tro-
zveza popolnoma možna in pravi končno:
Kaka grozna sila in kako nadpolno zagoto-
vilo miru bi predstavljala ta zveza?! Mar je
utopija? Meni se zdi, da je sedaj možna bolj
nego kedaj. Ako bi se ta zveza uresničila,
potem se ne bo nikdo bal ni panslavizma, ni
panmongolizma, ni tiste angleške poltičke, ki s
pomočjo tujih rok podgreba žerjavico in se
lažljivo imenuje: angleški imperijalizem. Nova

trozveza bi mogla naravnost zapovedati:
»Bodi razoroženje« — in bilo bi.

Podobne ideje, da si se redko nahajajo
v ruskem časopisu, posebno v toli katego-
rični obliki, imajo vendar le svojih pristašev.
Zato sodimo, da bo umestno, da nekoliko
presodimo te ideje, ki imajo neko opravičeno
stran le radi tega, ker francozsko-ruska zveza
— vzlic nje že dolgotrajnemu obstanku — še
vedno ni ocenjena primerno in morda tudi ne
izkoriščana od obeh strani v taki meri, kakor
bi bilo to možno.

Pred vsem: kaj predstavlja projektirana
zveza med Rusijo, Francijo in Nemčijo? To
bi bilo ujedinjenje v eno celoto treh najva-
žnejših držav Evrope, zveza, proti kateri se
ne more na kontinentu evropskem osnovati
nikaka druga koalicija. Vsem drugim »veli-
kim« in druge vrste državam ne bi preosta-
jalo drugega, nego prikloniti se veliki tro-
zvezi v tej ali oni obliki in ta trozveza bi se
na ta način prelevila v zvezo vse kontinen-
talne Evrope. No, že pred 100 leti je britka
resnica pokazala vsem onim, ki so mislili na
take zveze, kako neutemeljeno je tako dom-
nevanje. To je povsem umljivo. Obča zveza
evropskih držav bi mogla obstati samo v tem
slučaju, ako bi vsi členi te zveze že popolnoma
dovršili svoj zgodovinski razvoj, ako bi jim
torej bilo vršiti le delo na polju notranje po-
litike. Tedaj bi bilo v resnici možno: preko-
vati meče v orala in poprijeti se domačega
dela. No, podobnega idiličnega stanja pa še
ni in ga menda nikoli ne bo. Življenje se
otežuje od dne do dne in s tem se bolj in
bolj razširjajo oni krogi, ki posegajo v sfero
interesov vsake države. Omejevanje te interese
je na predele svoje zemlje katere koli dr-
žave: to bi bilo nezmislno in tudi neizved-
ljivo. Kajti ti interesi prehajajo iz jednega
dela sveta na drugi in počasi obsegajo ves
svet. Nasprotstvo interesov je torej neizo-
gibno; in čim bolj napeto je, tem prej stopa
v veljavo gospodarska borba v obliki carin-
skih vojn itd. Večni mir je možen
samo na pokopališču — je rekel Leib-
nitz. Dokler države predstavljajo žive orga-
nizme, je borba mej njimi neizogibna in so
vsled tega — zveze mnogih sosednjih držav
nemogoče, ker take zveze zahtevajo od po-
samičnih udeležnikov, da ne sledi svojim in-
teresom v vseh takih slučajih, ko bi se s tem
rušili interesi katerega koli drugih zavezni-
kov. Take obveze pa ne more vsprejeti no-
bena država.

Zveza med državami je možna le takrat,
kadar države, ki jo žele skleniti, ne zasledu-
jejo vzajemno nasprotnih si ciljev, ki izklju-
čijo vsaj eno od njih.

ljedelstvom: mnogo dobička jim dajeta tudi
oljka in ribištvo.

Zasukali smo se zadnjič: Kotor je
bil pred nami. Lepo, slikovito je naslonjen
ob gori, vrhu katere se je svetila prva črna
gorska stražnica. Ne morem popisati veselja,
ko sem zagledal smoter dolgotrajne, mučne
voznje! —

Ob štirih popoldne smo bili v luki ko-
torsk — naša pot je bila torej pri kraju.
Kar smo začutili sumljiv resk — in običali
smo v pesku. Zadnji trenutek še ta nezgoda!
Vsi poskusi, da bi ladijo spravili zopet »na
noge«, so bili zastoj. Gospodar je stopical
nemirno po krovu ter rentočil, da je bilo
grozno; naposled je sklenil, da je izvele drugi
dan s parnikom. Toda tega ni bilo treba, ker
jo je dvignila plima sama o polunoči.

Dva dni sem imel v Kotoru počitka,
torej časa dovolj, da sem si ogledal vse, kar
me je zanimalo.

V soboto pa sem poslovišči se od bro-
darja in mornarjev, kupil dva biljeta za Lloy-
dov parnik »Thetis«, ki je z nama na krovu
ob najstih odplul iz Kotora.

čajo eden drugega. To je političen aksiom,
ki ne potrebuje dokazov. Neobhodno je torej,
da pojasnimo, da si cilji, katerim sle-
diti Rusija in Nemčija, naspro-
tujejo! (Pride še.)

Ravnopravnost na c. k. pošttem in brzojavnem uradu v Pulju.

Poslanci Spinčić in tovariši so v seji
zbornice poslancev dne 1. maja predložili na-
stopno interpelacijo:

Z naredbama e. kr. ministerstva za no-
tranje stvari od 29. septembra 1898 št. 6682
in 5. novembra 1898 št. 8372 so dobile
upravne oblasti v Primorju ukaz, da jim je
z notorično hrvatskimi in slovenskimi stran-
kami in občinami občeovati v hrvatskem ali
slovenskem jeziku ter hrvatske in slovenske
uloge reševati v jeziku, v katerem so bile
uložene.

Odredbam, obseženim v omenjenih dveh
naredbah, ki gotovo veljati za vse e. kr.
oblasti v Primorju, se pa menda malo po-
koré na mnogih teh oblastih.

Zdi se, da — mej drugimi — e. kr.
poštni in brzojavni urad v Pulju ne pripis-
uje nobene važnosti takim odredbam, ampak
da mu je marveč volja za preziranje hrvat-
skega jezika. Temu uradu na čelu stoji e.
kr. viši poštni oskrbnik Karl Frank, ki pač
ima časa o vsaki priliki, da tira intenzivne
agitacije za italijansko stranko — kar je
lahko možno dokazati črno na belem — in
ki je n. pr. — da razne, z zasmehovalko »Gal-
lopini« označene italijanske volilne agitatorje
nagradi za njih agitatorično rogoviljenje med
zadnjimi državnozborskimi volitvami — iste
namestil kakor uradne sluge in
ki nekega italijanskega poda-
nika trpi kakor uradnega slugo
v avstrijski uniformi in ki sledajč
baje dva uradnika rabi za druga dela.

Tu je priložen Aufgabeschein tega urada
od 16. aprila 1901 o neki denarni pošiljavi
z dotično denarno kuverto vred. Naslov na
kuverti je čisto hrvatski, na oddajnem listu
pa so zapisani beseda Geldbrief, potem »Pi-
sino« mesto »Pazin« in »Posoyilnica« mesto
»Posujilnica«.

To ni posamičen slučaj, ampak na re-
čenem uradu navadna praksa, kar je možno
dokazati vsaki hip z mnogimi dokazili.

Podpisani si dovoljujejo torej staviti na-
stopno vprašanje do njeg. ekselence gospoda
ministra za trgovino:

Ta voznja je bila res dokaj hitrejša, toda
ne tako zanimiva, kakor ona na trabaklju.

Potoma smo se vstavili v Gružu, a jaz
nisem šel na kopno, ker je bilo začelo deže-
vati. Drugi dan ob devetih sem bil v Spljetu.
Površno sem si ogledal mesto ter hitel na
krov, ker lilo je še neprenehoma. Pod večer
smo pristali v Zadru. Šel sem na suho le zato,
da lahko rečem: bil sem v stolici dalmatin-
ski! V ponedeljek zjutraj ob štirih pa sem
dospel v Pulj, premočen do kože! —

Vožnja na trabaklju je sicer res mučna,
utrudljiva in naporna, ima pa tudi dosti vab-
ljivega in prijetnega na sebi, česar bi na
parniku zamanj iskal. Ona je odvisna le od
vetrov in razpoloženja morja, medtem ko se
parnik bore malo meni za to ali ono. Na ja-
dernici lahko opazuješ značaj morja in ljudij,
dežele in otokov, ker plove počasi, pogosto
tudi nič, parnik pa drvi naprej in naprej.

Zopet se je začelo jednolično vojaško živ-
ljenje, ostal mi je le prijeten spomin na slo-
vanski jug in pa na tiste krasne — oči! —

(Zvršetek.)

PODLISTEK

Na „trabaklju“.

Spisal Janko Kessler.

Veselo si je mel roke naš gospodar, saj
pa je bilo tudi vreme kakor nalašč zanj!
Smejale se je raznim mojim vprašanjem ter mi
pokazal mesto, kjer je morje najgloblje na
avstrijski obali. In prav tam na jugovzhodu
Budvo in Špico, zadnji mesti avstrijski; pre-
cej zadej pa se dvigajo sive albanske gore,
že pod turško vlado.

Dospeli smo do Ostrega rta — Lahi
mu pravijo Punta d' Ostro — kjer je na
nastanjena 8. stotinja petega trdnjavo-top-
ničarskega polka. Stražnik me je začuden
pozdravil z okopa, češ, kaj pa ta delatukaj?
Krmilo se je obrnilo v stran in ladija je kre-
nila v »boko kotorsko« pustivši že prej ime-
novano trdnjavo na levi, na desni pa zasta-
relo Mamulo, ki na morski skali varuje uhod
v kotorski zaliv.

Po kačje se vije in zajeda ta vodna ce-
sta med visokimi gorami v deželo. Moč ve-

trov se je bila unesla in mirno smo pluli
mimo Kastelnovega. Z obrežja so nas pri-
jazno pozdravljali šumeči gozdiči polni rme-
nih limon. Malo naprej sem zapazil celo nji-
vo najrazličnejših belagovij v najkrajšem etvju.
Sčasoma so jadra upadla popolnoma. Poma-
gali smo si zopet z veslanjem.

Na mestu, od koder je pred leti avstrij-
ska vojna ladija pošiljala svoje težke kroglice
na Krivošijske pečine (ustašem samim so
škodile le malo), smo prenočili tisto noč.

Zjutraj smo pozdravili Risan in njegovo
lepo okolico. Blizu tam na nekem otočiču
sem videl lično cerkvico, slično našemu Bledu
Vetra ni bilo prav nič, saj pa tudi ne more
blizu visokih gor. Zato je naš gospodar na-
jel tri čvrste boste težake, ki so na rilec naše
ladije spretno pritrdili dolge vrvi, nataknil
si zanjke preko pleč, ter jo, hodeč po su-
hem, vlekl za seboj.

Cela »boka kotorska« je podobna pro-
stranemu obmorskemu mestu. Selo se tišči
sela, vas vasi.

Ljudstvo se peča z vinogradstvom in po-

Kake odredbe misli izdati njegova eksekucija, da se enkrat pride v okoliščini tozadevnim nepristojnostim?

Politični pregled.

V TRSTU, dne 7. maja 1901.

Poslanec dr. Kramar o položaju.

Neki moravski list priobčujo pismo poslanca dr. Kramarja, v katerem se ta češki odličnik bavi s sedanjim položajem. Glede na vprašanje kanalov sodi dr. Kramar jako skeptično, da, on se boji, da bo Avstrija gradila svoje kanale za — Nemčijo. Izreka pa se za kanalizacijo Vltave in Labe z Donavo, za reguliranje rek po gotovem načrtu in za temeljito melioracijo manjšega vodovja na Češkem. Dr. Kramar ne veruje, da bi sedanja kooperacija Čehov in Nemcev dovela do miru, ali brez upliva ne ostane. Pravi namreč: »Tu se kaže, koliko bi mogli v Avstriji Čehi storiti z Nemci. Dejstvo, da to sporazumljenje respektirajo krona, vlada in ves parlament, ima sugestivno moč. Ali mir je sedaj odvisen od Vsenemcev, in jaz ne verujem, da bi le-ti hoteli mir. Dr. Kramar sodi, da v parlamentu ni možna sedaj nikakava večina. Jedinoma možna večina da bila češko-nemška, od katere pa smo za sedaj jako oddaljeni.

Skoda, da se ni dr. Kramar malce pobavil tudi z zanimivim vprašanjem: kdo da je kriv, da je mir odvisen od Vsenemcev, oziroma, da so le-ti prišli do take moči?! To bi bil naletel na lepo družbo samih avstrijskih patrijotov: na stranko hofratov, na vojaške kroge, ki gori do prestola intrigujejo proti avstrijskim Slovanom, in do vsakodobne vlade! V Avstriji ni toliko potrebno, da se govori o bolezni, nujno potrebno pa bi bilo, da bi začeli odkrito govoriti o vzrokih bolezni!

Pogajanja za avtonomijo južnega Tirola.

O teh pogajanjih poroča dunajska »Neue Freie Presse« z vidnim zadovoljstvom v daljšem članku. Bistvena točka dogovora v subkomiteju je, da se v deželni zboru zasnujejo dve kuriji: nemška in italijanska, ki bosta sklepali samostojno. Za slučaj ako bi bili sklepi obeh kurij v navskrižju, so bili privatno v subkomiteju za to, da se preporni slučaj predloži plenumu deželnega zbora. Proti temu pa so se uprli Italijani. To vprašanje je ostalo torej nerešeno, ostaja pa vladi moč, da prepreči izvedenje kaknega sklepa s tem, da ga ne predloži v cesarsko potrjenje.

Delitev deželnih fondov v pokritje potrebščin obeh kurij za podrejene jim občinske in šolske namene, kakor tudi za pokritje gospodarskih izdatkov, se reši po posebnem »ključu«, določenem na podlagi števila prebivalstva in davčne moči v obeh delih dežele. Obe kuriji bosta imeli pravico do pobiranja posebnih dokladov na državne davke za pokritje svojih stroškov. Maksimum takih dokladov se določi potem zakona. Italijani povdarjajo, da bi Nemci že iz finančnih ozirov morali privoliti v delitev dežele, ker bo s tem severni, nemški del razbremenjen.

Velikega pomena za novi volilni red, ki se ima ustvariti, bo delitev plemenitaškega veleposestva, ki je imel dosedaj 10 mandatov v deželni zboru. Italijani žele imeti od vseh 68 mandatov vsaj tretjino, tako, da bodo mogli preprečiti vsaki eventualni poskus za spremembo volilnega reda. Italijani bi se zadovoljili s štirimi mandati iz rečenega veleposestva za južni del dežele. Važno je tudi vprašanje splošne volilne kurije, katero zahtevajo socialisti in pa vprašanje spremembe volilnih okrajev. Italijani pravijo, da so na škodi, ker v severnem delu prihaja na 8000 volilcev po en poslanec, v južnem pa še le na 24.000.

Vsa ta vprašanja bo rešiti sedaj. Glavno vprašanje pa ostaja, da li bo vlada — ako pride v deželni zboru samem do sporazumljenja — hotela njega sklepe predložiti v cesarsko potrjenje? Kakor znano, je vlada v znanem pismu Körberjevem do barona Malfattija enostavno odklonila zahteve tirolskih Italijanov. Pozneje je zopet odnehala v toliko, da se je izjavila pripravljeno za proučevanje tirolskega vprašanja. Možno je tudi, da sama pride s kakimi predlogi v deželni zbor tirolski.

Kakor rečeno: dunajski centralistični list govori dobrohotno, ah vsaj ne nasprotuje avtonomističnim zahtevam tirolskih Italijanov. To je važno, ker priča, da ta nemški liberalizem brez vsakega pomisleka žrtvuje tudi

svoja kardinalna načela, ako mu — tako kaže. Židovski liberalizem nemški je bil vsikdar zavezanik laškega irredentizma, ker imata jedno skupno: sovraštvo do Slovanov. Židovski liberalizem nemški hoče ohraniti laški irredentizem pri dobri volji. Zato rad odnehuje od svojih centralistiških principov in privoljuje v decentralizacijo, v deljenje — v Tirolu. Seveda le v Tirolu. Ako bi pa n. pr. štajerski Slovenci prišli s sličnimi zahtevami, to bi videli, kako bi ista »Neue Fr. Presse« s cepci branila svojo centralistiško načelo, ki je baje jedino zveličavno za avstrijsko državo. In vendar je položaj štajerskih Slovencev prav sličen onemu tirol. Italijanov. Razlika je le ta, da so na eni strani Italijani v Tirolu na boljsem v jezikovnem pogledu, na drugi pa bi po avtonomiji štajerskih Slovencev ne navstajal noben riziko v pogledu celokupnosti države, ker Slovenci ne gravitirajo tja več preko mej monarhijske, dočim je Italijanom stvar malce drugača. Najjednostanejša pravičnost bi zahtevala torej, da se Slovincem ne odreka, kar se privoščita Italijanom.

Ali kdaj se je še nemški liberalizem brigal za pravičnost? Ali pa celo za interes države? Kdor je žnjim, naj le dobi, kar hoče, tudi če ima iti država na kose; kdor ni žnjim, pa ne sme dobiti ničesar, a v izgovor morajo služiti ozir na — državno korist! I seveda: saj nemški liberalizem je od nekdanj patentovan čuvar državne koristi v Avstriji! Zato smo jo pa tudi tako lepo in daleč — zavozili!

Vojna v južni Afriki. Zopet prihaja vest o sijajnih uspehih Burrov. Kakor poročajo iz Londona, so Angleži v južni Afriki vnovič doživeli velik poraz. Burski poveljnik Delarey je pri Lophonteinu popolnoma potkolkel angleške čete pod poveljništvom generala Babingtona.

Delareyve čete so nedavno napadle Angleže in jim odvzele vse topove, katere so Buri uničili. Buri so zasedli ves angleški šotor. Veči del angleških čet se je moral udati Burum. Babington se je z malimi ostanki svojih čet spustil v divji beg proti Johannesburgu, kjer ga je sprejela divizija lorda Methuena.

Angleško časopisje v kapski koloniji se izraža jako pesimistično o položaju angleške vojske v južni Afriki ter nasprotuje politiki Salisburyja in Chamberlaina v južni Afriki.

Položaj angleških čet da je naravnost brezupen. Prebivalstvo kapske kolonije (angleška posest) je skrajno nezadovoljno in je to nezadovoljstvo močno naraslo radi strogega kaznovanja kapskih ustašev in radi brutalnega postopanja angleškega vojaštva.

Časopisi zatrjujejo, da mora Angležka dovoliti južnoafriškima republikama popolno slobodo, ker se Botha sicer ne poda. Angleška vojska je grozno decimirana in demoralizirana ter brez vsake discipline. Te vesti vzbujajo v Londonu silno razburjenje.

Prizadevanja Angležev, da bi pripodili Bure iz Kapske kolonije, niso imela dosedaj zaželjenega uspeha. Samo za varovanje železničnih prog morajo Angleži porabiti 75.000 mož. Ker morajo biti tudi po mestih precej močne posadke, da se ista obranijo burskih napadov, razpolaga vrhovno poveljništvo komaj z 1/3 angleške armade v južni Afriki. Ali tudi ta del je hudo nadlegovan po boleznih, zmučen po dolgem vojevanju in popolnoma apatičen. Angleška armada potrebuje počitka, ali pa se mora nadomestiti z novimi močmi. Ne glede na vse te kalamitete pa ima vrhovni angleški poveljnik vendar še toliko poguma, da redno vsakega dne pošilja v svet smešna poročila o svojih zmagah »na drobno«: kako je vsa njegova armada v tolikih dneh ubila jednega, včasih celo dva Bura, jih kakih 5 ranila in povrhu tega še uplenila ena stereotipičen top dvanajstfuntnik in par zabojev patron. Res čudno mora biti angleško obveščevanje, ako se da tolažiti s takimi drobnimi zmagicami, ki so vrhu tega še večinoma izmišljene.

Tržaške vesti.

Promocija sub auspiciis imperatoris.

Dne 13. t. m. se bo v slavnostni dvorani vseučilišča graškega vršila sub auspiciis imperatoris promocija doktorjem filozofije c. k. profesorja in ljubljanskem učiteljskem, gosp. Frana Ilešiča. Učenemu rojaku slovenskemu naše najiskrenejše častitke na taki časti!

Afera dra. Šusteršiča. Praška »Politik« piše o dogodku v oni seji zbornice poslancev, v kateri je bila na razpravi afera dra. Šusteršiča, med drugim tako-le:

»Ne prihaja nam na misel, da bi branili po dru. Šusteršiču upotrebljavano povsem (ganz und gar) nekorektno volilno postopanje, niti nočemo olepševati njegove brezobzirnosti in njegove ošabnosti, kakor mu rabi sosebno proti njega konvencionalnim nasprotnikom in s katero neusmiljeno pobija vse, kar je na poti njegovi volji! To jedino pa trdimo, da je afera s Tomaževim žlindrom igrala le postransko, politika pa glavno ulogo, in da je bila pogreška od strani dra. Šusteršiča, da ni svojih volilnih manevrov lojalno pripoznal in da ni do strank stavljal vprašanja, da-li je morda le jedna sama med njimi, ki ni vršila take volilne prakse.« »Politik« konstatira tudi, da je dra. Šusteršiča doletel moralen poraz (Moralische Niederlage) s **po-močjo slovanskih strank!**

Tako piše ista »Politik«, na katero se sklicuje »Slovenec« sam.

Reški »Novi list« pa piše: »A kaj je drugega nego pohujšanje tisto vedenje dra. Šusteršiča v stvari Tomažev žlindre ter konkurencije gospodarske zveze? On se je poslužil tu nelegalnih, nekorektnih sredstev.«

Potem žigosa reški list tudi vedenje dra. Tavčarja in je imenuje javno pohujšanje ter vsklaja: »Se-li more z večjo mržnjo in zlobno govoriti o svojem protivniku, nego je govoril dr. Tavčar pred vsem nemškim in slovanskim svetom?« Reški list očita Tavčarju paktiranje z Nemci in da mu je liberalizem višje nego narodno načelo.

Potem pa nadaljuje: »Ali krivi so tudi drugi, ki slušajo dra. Šusteršiča. Ali ni Šusteršič pokazal, da je raje z odpadniki slovanskih klubov, nego pa z brati v istem kolu...« »Nam fraze o slogi nič ne imponirajo« — piše dr. Tavčar v svojem organu. To vidimo, na svojo žalost. Ali ne imponirajo tudi dru. Šusteršiču...« Dalje: »Mi ne dajemo prav ni enemu ni drugemu. Kriv je tudi škof Jeglič, ki je, mesto da bi bil apostol miru, eden najaktivnejših v boju. Udri, pa kamor pade! Danes niso več stari časi in take borbe niso primerne za povspenjanje interesov vere in cerkve. On (škof) je odgovoren za sklepe dra. Šusteršiča, kajti on ga najbolj vzdržuje in žnjim njegove ljudi. Škof Jeglič je postal prestrasten v tej borbi. Strast zaslepljuje.«

Potem izraža reški list bojazen, da se ta borba zanese preko mej Kranjske, mej Hrvate, in izvaja: »Zato nadškof sarajevski dr. Stadler ne dela prav, ko jako rado dopušča, da njegovi pomagači v Sarajevu, poslušajoči se avtoritete njegovega imena, javno in tajno prihajajo na pomoč — dru. Šusteršiču! Presvetli Stadler je postal zaslužen v Bosni ne le za vero, ampak tudi za narodno stvar. Tam je poleg njega deloval na misijonarskem polju tudi presvetli Jeglič, ki pa pozablja, da Kranjska ni Bosna. Tako je tolažiti sočutje, ki je kranjskemu prepiru dohaja iz Sarajeva. Temu nasprotno mislimo mi, da bi trebalo samo tuširati z mrzlo vodo razgrete glave...!

Tako piše isti reški »Novi list«, kateremu je »Slov. Narod« baš te dni očital najpristnejšo klerikalno perfidijo in katerega imenuje »volka v ovčji obleki«. Ako torej taki listi, ki nikakor niso na glasu liberalizma, tako pišejo, bi sodili mi, da nismo ne zagrešili nikakor sakrilegij s tem, da smo se kolikor možno rezervirano držali vsprti afere dra. Šusteršičeve. Tudi večerjanje poročilo z Dunaja nam je prišlo iz strogo — neliberalnih rok.

Lažisocialisti proti našemu listu. Iz delavskih krogov nam poročajo, da so slovenski lažisocialisti hoteli uprizoriti gonjo proti našemu listu, ker smo nedavno temu opozorili naše delavce, naj si ne otežujejo svojega itak težkega stališča s tem, da ji v ponedeljkih večkrat ni na delo. Lažisocialistični slovenski odpadniki vidijo v tem dobrohotnem opominu, seveda zopet le naše sovraštvo do delavstva. Da je treba za tako trditve poleg zlobnosti tudi precejšnje bedasti hočemo takoj dokazati. Zabeležiti treba najprej, da smo mi opominjali naše slovenske delavce. Vsaki pameten in pošten človek je moral videti v dotični notici le skrb za naše delavce in čisto nič drugega. Ali vzemimo, da bi bilo to res, kar trdijo lažisocialisti in da bi bili tisto notico napisali iz namena delavcem sovražnega; vzemimo nadalje, da bi bila

imela notica namen, spraviti te delavce od dela, vzemimo to, pa vprašajmo se: kaj bi dosegli mi s tem?

Namesto teh delavcev bi morali priti na delo zopet drugi delavci in dosledno, — ker bi bili mi deskreditirali slovenske delavce — bi prišli italijanski delavci! Torej mi da bi delali na to, da se slovenski delavci odslavijo od dela in da se vzamejo na delo laški delavci? Mi, ki stojimo na strogo narodo-slovenskem stališču?! Tako bedastočo pa more trditi le kak skrajno omejen človek in zato je razvidno iz tega slučaja, kako mnenje imajo lažisocialisti o svojih tovariših!

Ako smo svarili naše delavce, svarili smo jih v to, da isti odstranijo vsako pretezo, pod katero bi jih njih delodajalci mogli odslaviti od dela in najeti Lahe in celo tuje podanike! Dela-li tako oni, ki je sovražnik našim delavcem? Tako globoko pa menda vendar niso padli lažisocialisti, da bi nas obsojali, ker priporočamo našim delavcem — delo! Mar bi hoteli, da svetujemo našemu ljudstvu, naj pohaja?! Tega menda ne bodo zahtevali ravno oni, ki proslavljajo delo — četudi le v lepih frazah! Nam ni ležeče na tem, da bi se laški ljudstvu in mu govorili le to, kar mu ugaja, temveč smatramo kakor nalogo poštenemu in resnemu listu, kateremu je blagor ljudstva res na srcu: da govori ljudstvu resnico, in bodi tudi, da je ista malce neprijetna. Mi smo bili v tem slučaju, ko smo svarili naše delavce, dobro poučeni. Če hočejo naši delavci, da bodo vsprejemani na delo, morajo tudi redno zahajati na delo! To je resnica in — basta.

Ravnopravnost na naših c. kr. uradih. Pišejo nam: Častiti g. urednik! Ker želite, da bi Vam ljudstvo pošiljalo več poročil, ako prav niso iz spretne roke, sem se odločil napisati tudi jaz nekaj. Evo Vam nekaj, kar se prav rado dogaja po naših poštah:

Bilo je v sredo dne 2. t. m. ob 9. uri 45 minut predp. na c. kr. poštne uradu v slobodni luki. Neki naš viši c. kr. finančni uradnik je poslal jednega svojih podložnih, naj mu prinese slovensko-nemško pošto spremnico. Ker dotični ni vedel, kje bi jo dobil, obrnil se je do mene, da bi mu povedal. Poslal sem ga na tukajšnji poštni urad (v slobodni luki), a odgovoril mi je, da je bil že enkrat tam in da je vprašal po slovensko-nemških tiskovinah, a da so mu dali nemško-laško z motivacijo, da slovenskih nimajo. Svetoval sem mu, naj gre še enkrat in naj reče, da ga je poslal neki viši finančni uradnik. Ko je dotični poštni uradnik slišal, da zahteva to neki viši finančni uradnik, je začel razmetati tiskovine iz nekih predalov in je slednjič v nekem kotu iztaknil zaželjeno slovensko-nemško tiskovino. Izročivši službeno tiskovino je dodal poštni uradnik: »Saj sem tudi jaz v Hrvati, pa za take malenkosti se ne poganjam; tukaj me nobeden ne vprašuje po slovenskih tiskovinah.«

Kedaj se enkrat neha to vedno zapostavljanje našega jezika? Posebno od takega uradnika, ki se sam priznava Hrvatom, ne bi bili nikdar pričakovali takega postopanja. Naš dopisnik dodaja še, da je tudi on na dotičnem uradu že večkrat vprašal po slovensko-nemških tiskovinah, a mu jih nikdar niso hoteli dati z izgovorom, da jih ni. Kako naj se imenuje tako postopanje, ako kdo pravi, da nima slovenskih tiskovin, pa se je v tem slučaju dokazalo, da jih ima?!

Volapük na našem brzojavnem uradu.

Pred seboj imamo brzojavko, došla iz Gorice v Trst pod št. 1640, dne 4. t. m.: »Poslijte krevlje Sangaleti Ive gli a d a n a s h a g o«. Ker nismo filologi, posimo, da bi nam kateri cenjenih čitateljev dopisal razrešitev te brzojavke, za kar ga mi v zahvalo in priznanje proglasimo največjim filologom vseh časov in narodov. Najbolj bi nas seveda razveselilo, ako bi nam sam c. kr. brzojavni urad razrešil to zamotano uganko, katero so nam predložili njegovi »skrajno vestni« in Slovanom grozno naklonjeni uradniki. Plačujejo-li slovanski avstrijski narodi zato svoje državne uradnike, da jim isti zadajajo moralne pljuske dan za dnevom? Imamo pač prave »avstrijske odnošaje«.

V svojih lastnih mrežah. Gibanje za uvedbo slovenskega bogoslužja po naših cerkvah dela čim večje skrbi našim ljubim nasprotnikom. Poreška »Istria« poroča sedaj vsa iz sebe, da je v šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Monpaderi razložena prošnja, došla od nadškofa v Sarajevu, do stolice v Rimu za uvedbo glagolice v cerkvah po deželi. Vprašanje liturgično, o katerem je uzorna

»Istria« menila, da je že davno pokopano, da je stopilo na dnevni red, in to — to boli posebno poreški list — ne le po krivdi slovenskih učiteljev, ampak tudi duhovnikov v samih in celo nadškofa v Serajevu.

Temu sledi cela ploha denunciacij na škodo učiteljev in duhovnikov in trditve — ne vemo: ali bolj smešna, ali bolj nesramna —, da je iz navedenega slučaja razvidno, da družba sv. Cirila in Metoda zasleduje politične in protiverske namene.

Na take budalosti ne odgovarjamo, ravno zato, ker so — budalosti. Ali nekaj drugega smo hoteli pibiti. Poreški list lomi kopje za ohranitev »la latinità delle nostre chiese« — češ, da glagolice to ljudstvo niti ne ume, ko ne ume niti svojega materinega jezika (slovenskega), ako ga kdo govori »letteriamente«, to je v književni obliki.

Ali ste jo videli, poreško babo, kako se jo vjela v lastne mreže. Vedno trdi in z drznostjo, ki bi bila vredna bolj stvari, da istra je italijanska zemlja, da tu govori vse le italijanski. Sedaj pa kar naenkrat priznava, da je temu ljudstvu hrvaščina materini jezik, in ne ve navesti ničesar drugega za svoje laško stališče, nego to, da to ljudstvo ne umeje književnega jezika.

Hvala na dvojnem pripoznanju. V prvo na pripoznanju, da materini jezik ljudstva v Istri je hrvatski oziroma slovenski, in v drugo, na pripoznanju, da je gospodovalna klika popolnoma zanemarila to ljudstvo, da ni nič storila za njegovo duševno povzdigo in da se nje učni sistem ne more ponasati z drugim, nego z — analfabeti!

Hvala še enkrat na tem pripoznanju, ki je najlepše zadoščenje tistim groznim »agitatorjem«, ki v svoji smelosti in brezobraznosti segajo celo tako daleč, da ljudstvu — snujejo šole in tako popravljajo zločine, ki jih je zagrešila nad ljudstvom tista klika, v katere imenu se repenči »L' Istria«. Tako se madama — v svoji laški ognjevitosti in v svojem strahu pred vzdrmljajočim se narodom — zapleta v mreže, ki jih sama plete, pehajoča se za slabo stvar.

Iz-pred naših sodišč. Pred tukajšnjim deželnim sodiščem je stala včeraj obtoženka Antonija Husu iz Sežane. Dne 16. marea je pustila svojega nečaka Augusta Husu samega v hiši in nesla svojemu možu kosilo na polje. Otrok se je med njeno odsotnostjo približal ognju ter si zažgal obleko. Ko se je teta vrnila, našla je otroka vsega v plamenu, pogasila in slekla mu je takoj obleko, a bilo je že prepozno: otrok je čez dva dni vsled opeklin umrl. Obtoženka je bila obsojena na 14 dnevni zapor radi zanemarjenja pažnje. — Pred deželno sodnijo je stal tudi stražnik ladjedelnice S. Marco, Alojzij Rebek, kateri je bil obdolžen javnega nasilstva in razžaljenja redarjev. Dne 15. m. m. je razgrajal v gostilni »Armonia« in je redarje, ki so ga vodili v zapor, psoval in pretepal. Ker se je na sodni razpravi doznalo, da je bil Rebek takrat popolnoma pijan, ga je sodni dvor obsodil samo radi pijanosti na tritedenski zapor.

»Frišne« češplje se v Trstu lahko dobivajo, kar dokazuje fakt, da je včeraj jutraj nekaj takih dobila v dar Antonija Raffo na — levo oko. Na zdravniški postaji so to sami zdravniki konstatirali. Antonija se je povrnila z zavezanimi češpljami zopet domov v srednjo ulico št. 18. Kdo je bil velikodušni darovatelj, ni dovoljeno znati slavnemu občinstvu.

Njega pravo. Na komisariat pri sv. Jakobu je prišel včeraj jutraj nek pijan, suh možičelj. Predstavil se je najprej po vseh pravih etiketah in potem na slovesen način zahteval, naj bi njegovo »babo« (tako je namerič imenoval svojo sladko polovico) pozvali na komisariat. Žena mu je baje skrla denar, da ga ni mogel zapiti, kakor bi bil rad, in do česar je imel, po njega lastnem zatrdilu, popolno in nedotakljivo pravico. Komisar, sodé, da ga ima možičelj čisto dovolj pod kapo, ga je poslal domov. Ali to ni ničesar izdalo pri trdovratnem pijančku in povrnil se je še nešteto krat na komisariat z isto pobožno zahtevo. Slednjič je komisar, da bi se otrešal sitneža, dal pozvati njegovo ženo. Ta pa je razkrila vse grehe svojega moža; rekla je, da jo je nabil ter da hoče zapiti še tistih par krajevarjev, ki jih ima prihranjenih. Mož je na ta izvajanja seveda krepko reagiral — kolikor se je sploh dalo z zapletajočim se jezikom — ter odločno zastopal svoje pravno stališče, da sme dotične krajevarje zapiti, ker je on vsega spoštovanja vredna oseba. Komisar pa je možičelju trdil, da ima on,

kakor pijana oseba, največ pravico do postelje, katere pravice naj se tudi posluži in naj gre spat. To pa je bilo našemu junaku že preveč, srd ga je pograbil in je počel zabavljati in zazgrajati tako gromozensko, da so ga slednjič, kljub vsem svečanim protestom in sklicevanjem na svoje pravo, utaknili v — luknjo.

Povože. Včeraj popoldne je neka kočija povozila 38-letnega Alojzija Demichela iz ulice Ghega št. 2. Zdravili so ga na zdravniški postaji.

Iz bolnišnice v ječo. Včeraj so odpeljali iz tukajšnje bolnišnice 50-letnega Frana B. v ječo v Gradiško, odkoder je bil svoječasno dospel v tržaško bolnišnico zdraviti si obolelo nogo. Nogo so mu morali odrezati.

Na obali. Josip Škabar stanuje v ulici Mura št. 2. Anton Gruden pa v ulici »vodnjak na križišču« (pozno di crosada) in je star čez pol stoletja. Prvi in drugi, oba sta težaka. Včeraj popoldne sta se sprla na obali blizu Josipovega trga. Prepiru je sledil pret p. Gruden je zavijtel nožič in ga zabodel Škabarja v lice. Posledice temu so bile seveda, da je jeden romal v ulico Tigor, drugi pa društvo Igea.

Noč . . . zvezde so bliščale in tudi luna je bila obešena nekje na nebeskem svodu. Natančnega mesta ni bilo mogoče določiti, ker je bila pokrita z oblaki. Krčmarji so že začeli poditi svoje goste domov, bližala se je deseta ura. Godilo se je sinoči. Iz neke krčme sta se opotekala dva prepirajoča se ponočnjaka. Kratak molk . . . zopet nekoliko psov in že sta se sprijela, ruvala, mikastila, pestila . . . prikazal se je nož . . . nekoliko potez z istim in napadalec je zbežal. V tem ste se prikazali drugi dve možki osebi na ulici in odpeljali ranjenca Antona Revenča na zdravniško postajo. Tam so ga lepo obvezali in poslali v bolnišnico. Kam da je zbežal napadalec, tega ni mogla povedati luna, ker se je baš v tisti hip potepala za nekim oblakom . . . No, pričakovati je, da jej slavna policija pride na pomoč.

Predčni tatovi. Predsinoči je prišla okoli 9. ure zvečer na svoje stanovanje soproga gostilničarja Frana Ivelije, ki stanuje v ulici sv. Jakoba št. 9. in je našla odprta vrata. Hodeča po hodniku je naletela na dva neznanca človeka, ki sta jo potisnila na stran in pobegnili iz hiše. V svoji spalnici je našla gospa vse narobe, vsa predala omar so bila spraznjena in njih vsebina zmetana v kot sobe. Ko je vse preiskala, pogodila je, da jej manjkajo razne dragocenosti in 200 kron denarja. Stvar je naznanila policiji.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 8. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica Nuova 16, krčmarska oprema; ulica Marco Polo 4, oprema v zalogi in pohištvo; trg S. Giovanni 6 in ulica Giulia 14, pohištvo, specerijsko blago in oprema v zalogi; ulica Caserma 11, della Zonia 30 in Farneto 33, pohištvo in šivalni stroji; ulica Madonna del Mare hišna oprava.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplota ob 7. uri jutraj 15.4, ob 2. uri popoldne 21.3 C°. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 762.1. — Danes plima ob 10.14 predp. in ob 10.37 pop.; oseka ob 4.10 predpoludne in ob 4.6 popoldne.

Za bazar ženske podružnice so darovali: gč. Marija Dolinar 2 krasni porcelanski ladijici za cvetke in »amor« za zobotrebnike; gč. Ivanka Ivančič 2 krasni vazi za cvetke; gč. Rezika Gruden steklen črninik s toplomerjem; ga. Karolina Zadnik eleganten service za črno kavo za 6 oseb; N. N. etui s serviceom za črno kavo za 2 osebi; gč. Nežika Gruden elegantno soho za sobni okrasek; gč. Jozefa Debevec krasno soho za sobni okrasek; ga. Fanica Batista vezan obroček za servieto; ga. Fanica Bradelj 2 vazeti za cvetke; g. Ludovik Batista etui s pisalno opravo; gč. Helena Zlobec 2 K; g. Miha Bizjak in soproga 4 K; mala Anica Vatovec nabrala v železničnem kupčju 1 K 20 st.

Vesti iz ostale Primorske.

× Odbor pevsko-bralnega društva »Ilirija« pri Pobegih poleglet Kopra je sklenil prirediti svojo vsakoletno veselico s plesom na dan 16. junija t. l. To se naznanja z željo naj bi sosedna društva blagovolila vpoštevati to, kadar jim bo določati dneve za prireditev svojih veselie.

Vesti iz Kranjske.

* »Narodna tiskarna« v Ljubljani je imela predvčerajšnjem svoj občni zbor. Skupni promet je znašal 232.698 K 68 st. Po nasvetu upravnega odbora se čisti dobiček razdeli tako-le:

Delnarjem se izplača dividenda po 6 K kar znaša 2400 K, za nagrade osebu 1806 K, družbi sv. Cirila in Metoda 200 K. »Narodnemu domu« 200 K, gledališkemu podpornemu društvu 200 K, dobrodelnemu društvu tiskarjev 50 K, »Učiteljskemu konviktu« 100 K.

Razne vesti.

Nadškof — siromak. Iz Lvova poročajo: Armenski nadškof lvovski, Izak Izakowicz, je umrl siromak, siromašnejši nego zadnji kapelan njegov. Člen gospodarske zbornice, tajni svetovalec in velikokrižnik reda železne krone, ni zapustil niti toliko, kar je bilo potrebno v pokritje potrebnih stroškov. Vse je šlo v — dobroto. V svojem testamentu pravi: »Svoji rodbini ne zapuščam ničesar, ker nimam nič. Zato tudi ne morem določiti nekakih legatov. Prosim torej za najskromnejši pogreb. Boren prah in prst sem, zato se boren vračam v zemljo. Bogu bodi hvala za vse! Ako po moji smrti ne bo denarja za potrebne stroške, ker nimam niti novčiča prihranjenega, morda najdem usmiljenih. Josipov Arimatejskih, ki moje truplo pokopljejo krščanski«.

Hkratu je pokojni nadbiskup izrečne prepovedal polaganje vencev na njegovo krsto. Hudo so ga bolela poverjenja v zastavljavnici armenski. Ob svoji smrti uri je rekel namestniku, grofu Pininskemu: »Naj mu (poveverjalecu P. Mardysiewicz) odpusti Bog! Jaz sem imel popolno zaupanje do tega človeka!« Ko je bil že v agoniji je še mrmral: To je žalostno. Vse življenje svoje sem bil pošten mož in ne bi bil pričakoval, da ob koncu svojih dni doživim tako žalost«.

Odbor slov. akad. društva »Slovenija« na Dunaju se je na I. rednem občnem zboru dne 4. maja 1901. tako-le konstituiral: predsednik, cand. med. Rus Mavricij; podpredsednik, cand. iur. Gregore Jurij; tajnik, stud. iur. Tribuš Josip; blagajnik, stud. med. Česaršark Beba; knjižničar, stud. phil. Šlebinger Janko; arhivar, stud. iur. Janša Josip, gospodar, stud. iur. Jereb Rado; namestnika, stud. iur. Kolenc Ivan in stud. med. Herie Anton.

Originalen dar kraljici Dragi. Iz Belegrada poročajo, da je g. Paja Bardaković poklonil kraljici Dragi kanarčka najredkeje vrsti in v čudežni lepi kletki. Isti g. Paja je pred rojstvom kralja Aleksandra podaril kraljevi materi istotakega tička in jej želel — sina. Ker se je takrat uresničila njegova želja, se nadeja, da se uresniči tudi sedaj.

Brzjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 7. (B.) — Zbornica poslancev. — Predsednik grof Vetter je otvoril sejo ob 11. uri 20 minut predp. Novoizvoljeni posl. Chotz je položil obljubo. Mej doslimi spisi je tudi proračunski provizorij.

Po prečitanih došlih spisov je zbornica prešla na dnevni red t. j. na razpravo poročila deklaracijskega odseka o izjavi nadvojvode Ferdinanda.

Poročevalec dr. vit. Starzynski (poljski klub) je poročal na kratko ter priporočil, naj se izjava g. nadvojvode vzame na znanje s spoštljivo zahvalo.

Posl. grof Palffy (veleposest.) je podal v imenu svojega kluba nastopno izjavo: »Mi izhajamo od nazora, da se prijava vlade nanaša na slovesno izjavo gosp. nadvojvode Frana Ferdinanda, v kateri vidimo le notranjo stvar najvišje cesarske hiše, t. j. slovesno pripoznanje hišnega zakona veljavnega za najvišjo cesarsko hišo. Vodjeni od tega prepričanja, smo že v odseku izrazili svoje nazore, da v tem vprašanju sploh ne moremo pripoznavati kompetenco zakonodajnim zastopom. (Čujte, čujte! Posl. Daszynski: To so lepi poslanci!)

Poslanec Palffy, nadaljujé:

»Mi se toraj ne udeležimo glasovanja, ki bo sledilo po tej razpravi. Radi pa se poslužimo tega povoda, da v globokem spoštovanju izrečemo svoje iskrene častitke prejasni dvojici (Klici: privatno)... častitke, ki gredo za tem, da bi svetosti domačnosti našla vso srečo, ki jima jo želimo iz vsega srca, v

bogati obilici in nekaljenem veselju. (Nemir.) Posl. Biankini je začel govoriti v hrvatskem jeziku ter je, nadaljevaje svoj govor, izjavil, da ne pripoznava kompetence državnega zbora za to vprašanje. Za Biankinijem je začel govoriti nemški radikalec dr. Ba-reuther.

Proračunski provizorij.

DUNAJ 7. (B.) Vlada je predložila danes državnemu zboru 6-mesečen proračunski provizorij za II. semester 1901, ker ni pričakovati, da bi bil finančni zakon dogotovljen pred koncem leta. Predloga obseza tudi pooblaščenje za izdaje amortizacijskih rent. Pooblaščenje za najetje visečega dolga se ni vsprejelo.

Deželnozbornska volitev v Galiciji.

LVOV 6. (B.) Na današnji dopolnilni deželnozbornski volitvi iz kurije veleposestnikov v Zloczowu je bil izvoljen poslanec Ladislav pl. Gniwos z 76 od 77 oddanih glasov.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 7. (B.) Glasom uradnega sporočila znašajo angleške zgube v južni Afriki v mesecu aprilu 8 častnikov in 122 mož mrtvih, 20 častnikov in 206 mož ranjenih in 3 častniki in 93 mož ujetih.

KLEKDORP 6. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Buri, ki so nekaj časa zasedali Harbestfontein, so zapustili svoja stališča obrniviši se na različne strani. Velik del pod poveljstvom Delareya je odšel proti jugu, drugi proti severu.

KAPSTADT 6. (B.) Reuterjeva pisarna javlja: Buri so se utaborili pri Detuinu zapadno od Kenhardta in v Swardkopa, 15 milj južno od Brandoleia ter so napravili nasepe v srednjem ozemlju kapske kolonije. Angleški oddelki iz Scheepersa, Malana in Hugova so bili v hudi stiski in slednjič prisiljeni umakniti se v vstočni smeri. Major Drowe ki zasleduje Cruitzingerja, se je spopadel z istim pri Trisfonteinu. Sovražnik je zgubil pet mož ranjenih in 20 konj. Oddelek iz kruitzingerjevega poveljstva je pri Reyneru uplenil jeden vlak z živili.

Vabilo

k občnemu zboru »Hranilnice in posojilnice v Tomaju regist. zadruge z neomejenim poroštvom«, ki bo na 19. maja 1901. ob 4. uri popoldne v župnijskem poslopju.

Vspored :

- 1.) Poročilo načelnštva.
- 2.) Potrjenje letnega računa.
- 4.) Volitev načelnštva in nadzorništva.
- 5.) Slučajnosti.

V Tomaju, dne 7. maja 1901.

Načelnštvo.

Aleksander Levi Minzi
Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst
T R S T
TOVARNA: Via Tesa, vogal
Via Limitanea
ZALOGE: Piazza Rosario št. 2 (šolsko poslopje) in Via Rborgo št. 21
Velik izbor tapetarij, zrcal in slik. Izvršuje naročbe tudi po posebnih načrtih.
Cene brez konkurence.
ILUSTROVANI CENIK ZASTONI IN FRANKO
Predmeti postavio se na parobrod ali železnico franko.

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko šolo) priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odpošiljatev je poštnine prost.
Prevzema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Sežanski živinski

sejem se v torek, dne 12. maja
l. t. zopet odpre.

V Sežani, 6. maja 1900.

Županstvo.

Naznanjam, da sem svojo

odvetniško pisarno

odprl v Mariboru v Kolaričevi hiši,
poleg novega poslopja za ek. okrožno
sodišče (gerichtshof-Mariengasse.)

Maribor, 4. maja 1901.

Dr. Franjo Rosina

dosedaj odvetnik v Ljutomeru

Podpisani si časti naznanjati slavnemu
občinstvu da je otvoril v **Via Scussa 1.**

gostilno „All'antica città dalmata“

s prodajo dalmatinskega vina iz
samega grozja po 36 nvč. za družine po
32 nvč. liter.

Naj me slavno občinstvo blagovoli ob-
iskati a. i. pa poslati po katerosikoli množino
in prepričalo se bode, da je vse to res, kar
zatrjuje podpisani t. j. da je njegovo vino
pristno.

Kdor pije to vino, se mu ni treba bati
glavobola in tudi ne bolezni v želuden marveč
se mu zdravje utrdi, zadobi moč in tudi
slast do jedi.

Spoštovanjem

Mate Kovačević.

NB. Na večji množine po posebnih cenah.

Jakob Kosmelj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.

— TRGOVINA —

jestvin in kolonijalnega blaga, delikates
in konserv.

Izbor raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici **Bastione št. 2.**
nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem
najudanejši

Jakob Kosmelj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje.

Najbolja prevlaka za podove

je Fernolendtov

bliščeči lak za podove

v četero nijansah za mehak les, ki pokrije vsako
prejšnjo prevlako, se ne prilepi, se ga lahko opere in
e trpežen. Za 10 m. zadostuje 1 kg. po 2 kroni
v plehasti skatli.

Ces. in kralj. privilegirana

tovarna kemičnih izdelkov
ST. FERNOLENDT

Zaloga:

Dunaj, I Schulerstrasse št. 21
Ustanovljena 1832.

Razpošilja se tudi po poštnem povzetju.

Nadaljne specialitete: pisalna in kopirna črnila
nepremočljive masti za usnje, patentovano sredstvo
za ohranjanje podplatov „Vandol“. Kovinska čistilna
zmes, srebrne in zlate čistilna mila, laki za usnje in
brnasti lak kakor tudi vsega sveta najbolje

leščilo (biks)

Cenik pošljem brezplačno poštne prosto

Ta sladna kava je priznana najboljša primes bobovi kavi, jako okusna in posebne redilne vrednost, zato je
naj se zahteva povsod le:

KAVA DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA V LJUBLJANI.

MAL POLOŽI DAR DOMU NA ALTAR:

ZALOGA PRI IV JEBAČINU V LJUBLJANI

Cenjene gospodinje
skusite da ta naša
izborna sladna kava
najde pot v vsako
slovensko hišo.

Velika zaloga

koles po nečuvano

nizkih cenah.
Nova kolesa I. vrste od
K 150.— više. Kolesa
za dame z ravnim okvir-
jem, dobrim gumijem K 65.—, 80.—, 90.—,
100.—. Pneumatiki, gumijevi nadkrovi, dobre
vrste K 9.—. Cevi K 5.—. Ceniki gratis. Vsi
deli jednako po ceni.

Največja novost!

Ilustrovani dunajski koncertni ročni akordeon
vzbujajo povsod zbog njegove konstrukcije,
dobre sestave in nizke cene veliko zanimanje. **Posebno fini akordeon**, 10
tipk, 2 registra, 20 dvojnih glasov, 2 pridržavalec, 2 dvojna meha z okovi
od jekla, odprt klavirnat od niklja, močen, širok, krasen glas, 35 cm velik
krasen instrument, jamčeno brez napake, 75 najboljših okov, od niklja,
godba jednaka 2 korom, lahka priučba. Cena s šolo K 9.— na ogled po
povzetju, ako ne ngaja, vrnem denar.

Najnovejše, velika novost!

Fotografični popoln stroj gld. 1.90 s
kojim zamore napraviti vsak brez prej-
šne znanosti popolnoma izgotovljene fotografije. Lahka manipulacija, velikost 5x5
Cena kompletnega stroja z vsemi potrebščinami in navodilom s krasno skatljico gld.
1.90 Velik stroj z objektivom in neštevilnimi potrebščinami gld 3.—. Za zunanje na-
ročbe se zaračuna zaboj 35 novč.

M. Rundbakin — zaloga

Dunaj. — IX Berggasse 3 — Dunaj.

Ceniki gratis in franko.

K 18.

Neprekosljiv v svojem delovanju,
najpripravnejši šivalni stroj na
roko „The jewel“ šiva vsako snov,
debelo ali tenko in tudi najmoč-
nejše sukno in platno. Celo se-
stava je od železa in jekla, fino
poliran, s premenljivo na zobno kolo, šivan-
kami, posodico, ključem in potegovalcem vija-
kov, teža 5 kg. K 18.—. Singerjev za dvojno
šev K 36.—

Vlijte nekoliko

A. Thierry-jevega balzama

na gorko peč ali na vroče lopato, da z izpuhtenjem in
prežganjem balzamičnih smol popolnoma očistite in po-
pravite sobni zrak posebno pa otroške sobe. S tem za-
dobite dober duh in upljava na dihalne organe v največji
meri. Posamezne steklenice se vdobivajo skoro v vseh
lekarnah po 30 in 60 st. Po pošti dvanajst malih ali šest
velikih steklenic štiri krone. Steklenico na poskušnjo
z navodilom uporabe in izkazom zaloga celega svetla po-
šilja po predplačilu 1 krone 20 stotink lekarnarja A.
Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogateu (Ro-
hitsch-Sauerbrunn). Vdobja se v lekarnah.

Pred ponarejanjem naj se varuje in naj se pazi
vedno na zeleno varstveno znamko »nuna«, registrirana
v vseh naprednih državah.

Edino pristno.

Neštevilno priznanih pisem je na razpolago in do-
hajajo vsaki dan izdelovalcu.

Ivan Semulič

TRST - ul. Belvedere št. 33. - TRST

priporoča slavnemu občinstvu v Trstu in okolici

kakor tudi po deželi, svojo

bogato zalogo pohištva.

V zalogi ima vsakovrstno pohištvo najfineje in druge vrste,
iz trdega in belega lesa. Volnene postelje in prodaja volne v
vsaki množini. Cene so zmerne in postrežba točna in poštena

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

A. Thierry-ja pravo stolistno mazilo

je najjače mazilo, ki oblaži bolečine, jih
hitro zdravi ter odpravi na človeškem
telesu vse prirasle izrastke. To mazilo je
za hribolazce, kolesarje in jezdece ne-
obhodno potrebno.

Vdobja se v lekarnah.

Po pošti franko 2 lončka 3 K 50 stot. Eden lonček pošlje na poskušnjo s
cenikom ter seznamom zaloga na celem svetu proti predplačilu 1 K 80 st.:

Lekarnarja A. Thierry-ja tovarna v Pregradi pri Rogateu
(Rohitsch-Sauerbrunn).

Naj se izogiblje ponarejanj ter pazi na zgoranje varn. znamko, ki se nahaja na lončku.

Gostilna

Dominik Ravalico

TRST. — Ulica Ghega št. 7. — TRST.

Velik izbor vin vseh prvih vrst: vino Teran,
Istrsko, Opolo, Vis, najfinejša vina v bu-
teljkih, pivo prvega reda.

Domača kuhinja, jedi gotove vsako uro.

Sprejemajo se aboniranja na obed in večerjo,
tudi se sprejemajo naročbe na dom s točno
postrežbo.

Da izpodrinem ceneno bazarsko ali semenjsko
blago, mi je ena največjih švicarskih tovarn za ure
naložila prodajanje tehle ur in biserjev, skoro
zastonj v svrhu reklame, da populariziram njene
izdelke, dokler ne zmanjka zaloge.

Vsaki uri dodam kot
darilo 1 futral od
usnja in 1 novoliz-
najdeno žepno po-
manjševalno ozle-
to v minijaturi.

Gld. 2-10
stane prava srebrna remontoir-žepna ura
od niklja s francosko verižico in
etvijem.

Gld. 4-20
stane prava srebrna remontoir-žepna ura
posrebr. angl. verižico in etvijem.

Gld. 4-70
stane prava srebrna rem. ura za dame s
posrebrneno agnelško verižico in
etvijem.

Gld. 11.
stane pristna 14. karatna rem. zlata žepna
ura s krasno skatljico od atlasa in
elegančno verižico.

Vsaki uri priložim listek o 3-letni garanciji.

Da se vsakdo lahko brez rizika prepriča o solidnosti
blaga, sprejem, kar bi ne ugajalo, tekem 8 dni
nazaj ter povrnem denar franko.

— Slični oglasi so le ponarejanja. —

Pošilja se proti povzetju ali pa po poslanem denarju.

E. HOLZER

dobavljač zveze c. kr. avstr. drž.
uradnikov itd.

tvorniška zaloga ur in zlahtnega kamena en gros.

KRAKOV, Stradom 18 (Avstrija).

Bogato ilustrirani ceniki ur in zlatenine gratis in franko.

Argenti se iščejo.

Pozor „Secession“.

Kuhinjska posoda od sivega emaj-
liranega železa, prekaša vse druge enake
izdelke na trpežnosti in vztrajnosti ter
je zelo po ceni in brez konkurence. Za-
loga popolne kuhinjske oprave. No-
vost te vrste je patentovani stroj za
kuhanje kave ali čaja, ki deluje sam
od sebe, ne da bi bilo ga treba nad-
zorovati. Izključno prodajo ima

Anton Amadeo

zaloga železa, kovin in kuhinjskih potrebščin

TRST — ulica Barriera vecchia 5 — TRST

Proti malokrvnosti, za rekon-
valescente in v obče za vse šibke
osebe kakor tudi blede deklice
se priporoča

Ravasinijev železnati kinin.

Sestavljen je iz racionalno izbranih
potrebni količin železa in delujočih
prvin kin na.

Vdobja se samo v

LEKARNI RAVASINI

v Trstu, Piazza della Stazione št. 3.

Postne pošiljate s povzetjem.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7. — Podružnica: Via Torrente 4.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij,
vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega.

— Najfinije testenine, po jako nizkih cenah,
ter moke, žita, ovsu, otrobi. — Razpošilja na-
ročeno blago tudi na deželi na debelo in
drobno. — Cenike razpošilja franko.

Priporoča se pri najsolidnejšem delu in
z zmernimi cenami.